

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata . . . 12 fillér
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Levegőben függő kérdések.*)

Tagadhatatlan tény az, hogy a kulturális törekvések és ennek megfelelő haladás egyik kifejezője, hogy minden intézmény a kellő otthonnal bír! ott, a hol ezt nem tapasztaljuk, ott bizonyára el lehet mondani, hogy stagnálunk.

Rimaszombat végre is megyei főváros, és így alig lehet elképzelni, hogy mikép van az, hogy egyes nagyon fontos intézményei vagy panganak vagy ha léteznek is, nincs kellő otthonuk.

Nos vegyük csak sorra! Nincs a városnak egy grand-hotelje, a milyen Rimaszombatban csakugyan elkelne. Nincs egy tisztességes étkező helyisége vagy kávéháza, a hol művelt ember igényeinek megfelelőleg étkezhetne és tartózkodhatnék. — nincsenek vendéglői szobái, a melyek fejlődöttebb igényeket is kielégítenének, — egy szóval van egy szállodának csufolt valamije, de a mi messze áll attól, a minnek lenni kellene.

Ez a Három Rózsa nagyon is szűk helyiség egy szálloda céljaira, és mégis ráadásul bele van szorítva még a kaszinó is, bele van szorítva a vígadói nagy terem is, minnek a következőzése, hogy egyiknek sincs aztán megfelelő otthona, egyik úti agyon a másikat, egyik akadályozza a másik fejlődését. Eppen azért a kaszinó és szálloda kérdése szétválasztandó akként, hogy a Rózsából vagy kaszinót kell csinálni, és a szállodát a régi megyeházára kellene áthelyezni, vagy megfordítva.

De az egyik épületet, első sorban a Három Rózsát kellene átadni a kaszinónak. A kaszinó ezt az épületet átalakíthatná fényesen saját céljaira, és a mellett teremthetne a földszinten olyan helyiségeket, a melyek egyrészt a város előnyére lennének, másrészt jövedelmeznének. — Ezzel kapcsolatosan volna megoldandó a vígadói kérdése.

*) Beküldötte lapunk egy jó barátja, hogy a figyelmet erre a kérdésre irányítsa.

T Á R C Z A.**Megerzi-e szíved? . . .**

Megerzi-e szíved, ha olvasol versem,
Hogy ez csak neked szól drága nefelejtsem?
Neked, kinek képe lelkem úgy betöltö,
Hogy nem tudok másra gondolni se többé.

Évek óta bolygok szüntelen nyomokban.
Hiszen ismertelek még leánykorodban!
Ismertelek akkor, mikor még az élet,
Ezer bohósággal kedveskedett neked.

Oh, mi bájos voltál — emlékszem reája —
Soha festő szebbet nem rajzolt vásznára!
Karesu volt termeted, könnyű a járásod,
Bimbó fakadása: szelid mosolygásod.

Hossza szöke hajad ha lebontva láttam,
Magam előtt tündér királynőt találtam.
Ragyogó szépséged elbűvölte lelkem —
Te felelj meg érte, hogy beléd szerettem!

Most büszke úrnő vagy, akire ha nézek,
Örökös vakságtól, szédüléstől félek . . .
Mégis jól esik, ha egyszer-másszor látlak,
Hiszen én még most is szeretlek — ámádlak

Az én spiritismusom.

(A „G.-K.“ eredeti tárczája.)

Kedves Barátnóm!

Igaza van, nincs kellemesebb egy téli estén, mint egy jól befűtött szoba, pompásan megvilágítva, de a fény pár selyem ernyővel rózsaszínre megtörve, az ablakokon nehéz törökmintázatu függönyök, hogy még a hópelyhek hullását se lássa a szem, s ne vegye észre, hogy itt ben kellemes a légkör, barátságos a színezet, minden butordarab, minden tárgy a lakályos otthon képét viseli, míg odakünn tombol a téli zivatar, a táj a zordon februári

Nálunk egy vígadónak színházul is kell szolgálni. A mostani nagy terem undorodásig kopott és piszkos, és mint tapasztaltuk, nagyon szűk is, kell tehát, hogy ennek a kérdését is megoldjuk. A mostani terem kibővítése nem üt-közik nehézségekbe, átalakítása is lehetséges, de hogy szinpaddal is ellássuk, ehhez a Löcherer-féle ház megszerzése is szükséges. — Leghelyesebb volna tehát ezt a kérdést is a kaszinónak átengedni az épülettel együtt, persze az új vígadó hasznai is a kaszinót illetnék meg a mely a többoldalú jövedelmekből lenne hivatva fedezni a kölcsönök kamatait.

Azt hisszük, hogy ebben az esetben a nagy szállodát bátran lehet majd a mostani szállodai célokra átalakítandó megyeházába áthelyezni, akkor, mikor az új székház is fel lesz már épülve, addig csak elnyomorgunk valahogy!

Ha a kaszinónak azt a jövőt ohajtjuk, amit e lapok hasábjain többször kifejtettek, akkor szükséges, hogy ennek a megoldásnak az útjára lépjen, — a mely legkevesebb kapkodást rejt magában és legtöbb előnyt a kivitelre.

Bizony ennek a kérdésnek merész megvalósítása a megyei székvárosnak sok előnyt lesz hivatva szerezni, és ép azért kell, hogy az legyen a jelszó itt is: a mit megtehetsz ma, azt ne halaszd holnapra!

A Tompa-szobor-bizottság ülése.

(1897. febr. 6.)

Azon körülmény, hogy a Glagenbeck H. és fia mű-
érezőtő-részvénytársaság ajánlatot tett Tompa Mihály
szobrának érezbeöntésére, a gömörmegyei szobor-bizottság
tagjainak február 6 ra való összehívását tette szükségessé.
Az ülésen Bornemisza László elnöklete alatt jelen voltak:
Baksay István kir. tanácsos, Török János, Molnár
József, Sárközy Gyula, Dr. Maurer Arthur, Dr. Szeless
Ödön, Dr. Veres Samu és Lukacs Géza a bizottság jegy-
zője Bornemisza László alispán elnök ismerteti az ügy
állását, a Holló Barnabás szobrász-művészszel megkötött
szerződés aláírásától kezdve a mai napig E szerint a

kép ábrázatát viseli, a melyre még a hold s csillagok sem vetik enyhítő sugaraikat.

Igaza van, hogy pompás ilyenkor egy kényelmes ottoman ruganyos szögletébe húzódni, és míg a társaság kergeti a húszonnegyest, gyönyörködik a tous-les-trois, a pagat ultimó, a négy király, vagy a quart adous assban belával, a melyre a négydísznóval contrát kiáltanak: addig vígan eszevegni, egyről-másról, amit a szellemi eszmefolyam hullámai a felszínre épen felvetnek.

Nos tehát jó, e kellemes környezetben, alig szakíthatja meg valami a beszéd elég finom fonalat.

Emlékezni fog, hogy mi e kettős, és gyorsan változó vitában, a spiritismust is felvetettük, de a pillanat rövidsége sok tárgynak kívánt létjogosultságot, s mi e tárgyról alig tudtunk néhány szót váltani.

Tehát lerovom tartozásomat, és elmondom itt, mit Ön tölem kedvesen kérdezett, hogy hát mit is tartok a *spiritismusról*?

Nos, az én véleményem, hogy minden eszmét maga a kor szüli, a melyben élünk, alkot irányzatokat, és az irányzatok életet adnak utjaknak.

Megsírteném az ön finom szellemét, ha magas elvnek alacsony hasonlatot keresnek és azt mondanám, no lássa, kedves barátnóm, a nők által viselt szűk aljakat felváltotta a bő ruha, sőt a krinolin, még az ismét megalkotta a szűk szoknyát, nem! az Ön finom szelleme komolyabb példát is képes érteni, és méltányolni.

Tehát Önnek szóljon inkább a példa, hogy a modern szellem önmagát is megtagadta, elvitatva a szellemtől a szellemi lényiséget, azt mondva, a szellem a vér, az idegzet, egyszóval a hus és csonttal összeforrt emberi szervezetnek élő együttműködéséből eredő nyilvánulás. Nos, kedves kis barátnóm, nincsen-e kedve hangosan felkaczagni, ha valaki az Ön finom szellemét a nagy tudományu modern meghatározással óhajtaná definiálni?

Nem háborodna-e fel egész valója, nem borulna-e sötét harag szép domboru homlokára, nem szikráznék-e szeméből a bosszúság visszautasító sugara, s mosolygó ajkán nem jelenne-e meg olyan mozdulat, a milyen a haragos hullám a csendes tó tükre? És nem kiáltana-e fel, oh ez a világ, mily ostoba, mennyire telve van a tagadás szellemével, hogy még azt is letagadja, a mi

szobor fősz-mintája már teljesen készen van a művész budapesti műtermében, a mintát művészszerzők (Strobl, Fadrusz) felülbirálták s a kivitelre melegen ajánlják stb. Ezzel kapcsolatban bemutatja a fenti érezőtő czég friedrichschageni intézetének ajánlatát, melynek értelmében a czég Tompa Mihály szobrát 3000 forintért még e hó folyamán hajlandó elkészíteni, árát pedig ez év folyamán alatt tetszés szerinti időpontban kéri kifizetni. A bizottság tekintve azt, hogy a czég ajánlata finanziaális szempontból kedvező, míg a művészi kivitelről kezeskedik a czég jóhírre, amennyiben a friedrichschageni műhelyben részt befejezve, részint munka alatt a következő művek vannak: Szavoyai Eugén lovasszobra, Mátyás király (Kolozsvar), Br. Wesselényi Ferencz (Zilah), Kossuth Lajos (Miskolcz), Petőfi Sándor (Segesvár), Klapka György (Körmör), Szaniszló püspök (N-Várad), Széchenyi István (Sopron), a czéggel való szerződés megkötését elhatározza, azonban oly hozzáadással, hogy előbb Holló Barnabás nyilatkozatra kérendő föl, vajjon az öntés sikereért művészi szempontból elvállalja-e a felelősséget s az ajánlott árt a maga részéről elfogadja-e?

Az ülés további folyama alatt az elnöki jelentésből kitént az is, hogy megyénk nagybírtokosaihoz, a mult val ülésből nyert megbízatás folytán, a kérő levelek elküldettek s ezeknek már is volt fogamatja, a mennyiben *Heinzelmann Alfréd és Latinák Rudolf* már is százszáz forinttal gyarapították a szoboregyesület pénztárát. Remélhető azonban, hogy a költségek fedezésére hiányzó összegek a szétküldött kérő levelek folytán be fognak gyülni, annyival is inkább, hogy ez ügynek támogatására a bizottság tagjai s a megyei sajtó is készségesen vállalkoztak.

A Tompa-szobor ügye most már a megvalósulás stádiumában van s hisszük, hogy vármegyei közönségünk nagy lelki pártfogása mellett még ez év folyamán a bizottság törekvését siker koronázza.

BODOR DEZSŐ.

Nemesak mennél, — elvitted a
Szűlök vidámágit, — elvitted a
Legszebb remények gazdag bimbáját! . . .
Vörösmarty.

A legszebb reményekre jogosító ifju élet nyert szomorú befejezést egy pisztolylövés által, mely pénteken éjjel dördült el egy budapesti bérkoesiban.

A gondolkozó ész megáll, a megrendítő csapás hal-

előtte van, a mi előtte él és uralkodik. — Vagy nem a szellem működése alkotott minden nagyot az építészet, a költészet, a művészet, a tudomány, ipar stb. terén, nem az emberi szellem győzedelme-e, hogy átlát az átláthatatlan anyagban, — afféle x. sugaraikkal, és meglátja azt, a mit emberi szemmel meglátni nem adatott. És látja, kedves Barátnóm, nem kell más, mint egy ily kis elkeseredés egy túlhajtott irányzat felett, hogy új túlhajtott irányzatba essünk bele, s megtagadjuk az anyag jogát is, és mindent a szellemiségnek tudjunk be, sőt az anyagi lét mellett egy új spiritistikus világot alkossunk.

Igy jön létre a materialismus nyers tana mellett mint kirívó ellentét a túlhajtott szellemiség, mely az elhunytak szellemeit is behelyezi az élő élet világába.

És ami ezen a téren aztán mint spiritismus létet nyer, az aztán már az a magasabb tudományos humbug, a mely az emberek elkeseredettségére, és legtöbbször ostoba hiszékenységére épít!

És látja mégis, bármennyire téves legyen ez az irány, én egyben mégis spiritista vagyok, és pedig abban, hogy szent hitem, hogy nemesak az emberiség, mint egész felett lebegnek mint eszményi prototypok eszményi czélok, melyeknek létét a multa néve látjuk, és rajtuk elmélkedünk, a jelenre néve keletkezésüket tapasztaljuk, a jövőre néve pedig csak sejtjük; hanem létezik egy eszményi szellemhatalom igéző, bilincselő uralommal, a mely az egyes emberek között is a szellemiség erejével hat, eszményi szerelmet, eszményi barátságot, rokonszenvet, egyszóval szellemi kapcsolatokat hoz létre, és látja kedves barátnóm! ez: . . . ez az én spiritismusom.

Ez a spiritismus is lehet humbug, ott a hol a képmutatás azzá teszi, de vannak olyan jelenségei, a melyeket mutatni, a melyeket letagadni nem lehet.

Nos látja, ez a spiritismus eszményi és tiszta azért is, mert lehetővé teszi a jóbarátságot egy férfi és nő között önzéstelenül, tisztán, mint a kristály, mint a hogyan érzem, hogy ilyenképp vagyok én önnek is, ka-esóit esőkolva,

barátja

Edmond Iovag.

U. i. kedves választát mielőbb várom!

lattára, mintha nem akarná elhinni, s csupán rut játéknak tartaná azt a rideg, minden magyarizát nélküli pár szóból álló sűrűnyű, mely azt a hírt hozta, hogy Bodor Dezső meghalt! Hisz alig pár hét előtt még itt volt közöttünk, egy szép jövő reményeinek bíborpalástját szövögetve s pár nap előtt is édes atyja látogatását fogadta — és ma már halott volna-e az ifjú, kit hosszú tanulói pályája alatt a komoly tudomány s a költészet szeretete lelkesített...? Itt hagyhatta-e az életet, mely neki annyi gyönyörűséget okozott? kitéphette-e lelkéből a jövőendő rózsás reményeit...? megválthatott-e attól a végnélküli szeretettől, melylyel családjá környezé...?!

A hír való volt: Bodor Dezső nincs többé! Halála azoknak, kik őt ismerték, szerették: igazi veszteség, de annak, ki benne mindenét elvesztette: csapás! Mert elveszthetünk valamit úgy, hogy a reménynek legalább egy vékony szála megmarad, mely lelkünk fellázadt fájdalmát idővel mégis megnyugtatta, s minket ismét az élethez köt, — de midőn a sir előtt kell megállnunk, melynek rideg göröngyei azt takarják el előlünk öröksége, reménye, vágya összpontosul: — s a sir nem adja többé vissza halottját! —: őh akkor a veszteség megrendítő csapás melynek enyhítő balsama többé nincs a földi életben...!

Az alig 21 éves ifjúnak még nem volt élettörténete. A mit föl lehet róla jegyezni, mindössze annyi, hogy gimnáziumunknak volt nyolcz éven át jeles növendéke, negyedévéig kitűnő eredménnyel hallgatta a budapesti egyetem bölcsészeti fakultását, s alig néhány hónap választá el azon időponttól, mely pályája önálló munkásként az életbe kiléphetett volna. Élettörténete lehet-e egy oly ifjúnak, jóformán gyermekembernek, kit az élet viszontagságai nem üldöztek, a sors csapásai nem fenyegettek, ki az atyai szeretet ápoló és melengető karjai között csak a jövő boldog reményeinek élt...?

És Bodor Dezsőnek mégis volt élettörténete. Egy kis regény játszódott le ifjú keblében, melynek főszereplője talán a szív volt. Gyermek élet, gyermek érzelem, melynek biztos támpontja nincs, s egész világa a naiv ábrándozás. De ne fürkészzük a regény részleteit kíváncsi szemekkel, hisz azok a frázisok, melyeken a esalódott szív átment, el vannak immár temetve örökre. Ne lehbentsük föl az eltemetett titok fátyolát, hogy megtudjunk valamit abból a tragédiából, melynek megoldása egy öszszeroscsolt ifjú szív volt. A függöny legördült.

Különbön halálának körülményeiről s a katasztrófát előidéző okokról városunkban sokféle hír kering. Az első tudósítást az „Egyetértés“ boesátotta világgá, mely a végzetes tettet, egy szerencsétlen szerelmi történettel hozza kapcsolatba. A történet a valóságnak nem felel meg. Tény az, hogy Bodor Dezső a halála előtti napokban is vidám kedélyű volt s lelkében érlelődő szándékát még legjobb barátai előtt sem árulta el. Pénteken este, öngyilkossága előtt néhány órával jó kedvűen vacsorált s azután barátaival sakkozott s a játéka annyi figyelmet fordított, hogy nyolcz parti közül hatot nyert meg egy igen kitűnő sakkossal szemben. Tizenegy óra tájban a Baross-kávéházból, hol az estét töltötte, haza indult, — elbuesuzott barátaitól s elbávozott. Pár percz mulva egy léhrkoesiba szállásra közben végzetes tettet végrehajtotta. Édes atyja számára hátra hagyott levelében tetteért boesánatot kér — de titkát a sírba vitte.

A reményteljes ifjú halála egész városunk közönségét megdöbbenettette s nemes részvételt fordult az apa felé, ki egyetlen fiában mindenét elvesztette. A rendkívüli csapással szemben a részvét nem találja meg a vígasztaló hangot, midőn a reménynek nincs olyan szála, mely a sivar pusztasággá vált apai szívet avval kecsgetné, hogy veszteségét még valami az életben pótolni fogja. Legtöbbször a hit az, mi némi vígaszt nyújt, megerősítvén a lelket a tájadalnak elviselésére, s a munka, mely ideig-óráig megszabadítja az agyvelőt a tépő gondolatok nyomásától...

De vesztes lett az irodalom is, mely egy szép tehetségű munkását s a jövő egyik reményét siratja az elhunytban. Mi láttuk őt halhatatlanságra törekvő utjában s bár e téren nem alkotott még örökbeeső műveket: a komoly törekvés s az elért eredmények arra a reményre jogosítottak, hogy a költői gondolkodásu ifjú egykor irodalmunknak büszkesége leendő. Gondolatai nem szárnyalnak többé, a toll kísértet kezéből s az irodalom egy szépen fejlődő tehetséggel szegényebb lett...!

Hátrahagyott iratai között több bevégzett elbeszélés, rajz, színmű-vázlat s egy esomó elegikus hangulatu költemény van, melyek mind arról tanuskodnak, hogy a tehetséges ifjú irodalmunknak már is a legszebb remények-re jogosító fiatal munkása volt. Egyik hangulatos versét lapunk karácsonyi számában közöltük, melyből emlékeztetbe idézzük a következő sorokat:

Dalolhat a fülemile
Minden éjjel pájra mellett:
Lehelhet a virágkehely,
Esti szellő hű szerelmet:
Nem tud az a kicsi madár
Olyan szépen s úgy dalolni,
Nem képes a virág kehely
Annyi szerelmet lehelni,
A hogy az én szívem téged
Végtelenül tud szeretni...!

A pénteken éjjel Budapesten elhunyt ifjút a lesújtott édes apa haza szállíttatta, hogy ott boruljon rá a szemfödél, a hol bölesőjét ringatta az édes anyai gondos szeretet. Kedden reggel 9 órakor érkezett meg a szomorú vonat a helybéli állomásra, hol a zord idő daczára a tanárikar tagjai, nagy számu résztvevő közönség s néhány száz tanuló fogadta s kísérte be a temetkezési vállalat díszkoesiján a szülői házban felállított ravatalaig. A temetés d. u. 3 órakor volt, mely alkalommal Szalóczy Dániel ref. lelkész mondott megható gyászimát. A tanuló ifjuság s a résztvevő közönség impozáns tömege kísérte ki a szerencsétlen ifjút örök nyugovó helyére, hol az énekar megható gyászdala mellett huzták rá a földet, melyet a megtört szív könnyeinek vélt a földi lét terhénél. Pályatársai, barátai, szebbnél szebb koszorúkkal halmozták el a szeretett hamvakat rejtő koporsót, melyek között kiválott: a budapesti egyetem ifjuságáé, a gömöri egyetemi ifjaké, a rimaszombati egy. prof. főgimnázium ta-

nulóinak, továbbá Bodor László és neje, Fáy Antal s több másoknak koszoruja.

Legyen alma esendes és zavartalan a földön tuli létben...!

Kereskedelmi bál.

A kereskedő ifjak egylete rövid idő alatt többször adott magáról életjelt, de még soha olyan fényesen, mint a február hó 7-én megtartott bálján.

Teljes ambíciójának minden erejét latba vetette, hogy kimutassa azt, mennyire életképes ez a fiatal egyesület, mennyire képes előlékel keretét teremteni a rimaszombati társadalomnak, hogy ez ebben jól, kellemesen, szórakoztatón érezze magát, hogy vonzóerőt gyakoroljon széles körben, és a társaság olyan zömöt hozza össze, a milyent nem igen lehet látni városunkban.

Igaz, hogy ez egylet nemes törekvése sok erőt rejt magában, hogy minél melegebben karolják fel. A kereskedő ifjak egylete egyik főcélja, hogy a közművelődés előnyeit megszerezze minél nagyobb mértékben a kereskedelmi osztálynak is, és saját lobogója alatt indul, mert általában a kereskedelmi osztálynak bizonyos separatistikus állása a közfel fogás által megteremtve, eredményezi, hogy a kereskedelmi ifjuság saját kaszinóval bír, a hol saját erejével és a társadalom támogatásával dolgozik önművelődésén, hogy társadalmi téren hazafias kötelességének minél inkább megfelelhessen. Lehet ez kritika tárgya elvi alapokon, de mi azt hisszük, hogy a fő a gyakorlati kérdés, hogy vajjon egyáltalán ezen egylet nélkül a kereskedelmi ifjuság részéülne-e olyan társadalmi előnyökben, mint jelenleg egylete útján, vagy sem, s mi úgy látjuk, hogy nem, és ez elég, hogy ezen egylet létezen és virágozzék. Az egylet virágzásnak indulása a társadalmi felfogásban sokkal egységesebb Losoncztól is utánzásra bírta, s ott alakult egy kereskedelmi ifjusági egylet, ennek a bálja is nem régen volt, és a nógrádi arisztokrácia kiváló képviselői is megjelentek azon.

A rimaszombati kereskedelmi bálról még sokan hiányoztak, kik ott lehettek volna, de e mellett tagadhatatlan, hogy olyan nagy, szép, impozáns társaságot is láthattunk, hogy csakugyan alig fértek volna már be az elmaradottak.

A terem képe fővárosias fényt mutatott: kék-fehér szövet folyondárok futottak végig a falakat lent és lent, óriási nagy tablók voltak a falakra alkalmazva, és kék alapon óriási nagy horgonyok, a kereskedelem jelvényei díszlettek: a szőnyegok, a függönyok ugyannyira eltakarták a falakat, hogy alig maradt egypár kis pont szabadon: a terem felső végén két török sátor volt felállítva, délszaki növényekkel körözve, a melyek esábitó tartózkodási helyek voltak egy-egy társaságnak beszélgetésre: a terem boltzatáról nagy kínai ernyők borultak le, a melyek teli voltak aggatva festői lampionokkal, — egyszóval a terem festői benyomást gyakorolt Kiegészítette a termet egy szép tribün a cigányzenekarnak, míg a katonazenekar fent az erkélyen játszott.

A bált a katonazenekar által rendezett hangverseny előzte meg.

A zenekar erre az alkalomra lejött a terembe és 4 hangversenyszámot adott elő, és el kell ösmerni, hogy a művészi vezetés mellett valóban magas élvezet volt a pompásan játszott szebbnél szebb egyvelegeket hallgatni.

E közben szorongásig megtelt a terem, úgy hogy attól kellett már-már félni, hogy a teremben az este táncolni alig lesz lehetséges, és csakugyan a hangverseny után a tánc a helyszüke miatt nagy nehézségek közt volt csak lehetséges. No de annál lelkesebb volt a hangulat az egész éjjelen, mit fokozott az a jelenség, hogy városunk és távoli vidékünk polgársága egy nagyon szép egységbe olvadt össze, a melyben persze a legfőbb éket a szép s nagy hölgykoszorú képezte.

Páratlan látvány volt egy teremben annyi sok szép hölgyet együtt látni; a társaság nagy aránya általán fővárosi színezetet kölcsönözött, a hölgyek izléses szép tolettjei ezt a benyomást csak fokozták.

A multság kiváló sikerét mutatja, hogy mintegy 100 pár táncolta a négyeseket, és még 4-ik négyes is volt reggel 1/2 6 órakor, s még ezt is 70 pár táncolta. Csinosak voltak a tánczrendek, s mintegy 250 darab lett kiosztva, s még mindig zavarban volt a rendezőség.

A szép multságáról következő tudósításunk számol be:

A rendezőség néhány tagja már a bál előtt két nappal hozzáfogott a terem díszítéséhez, s ez igazán pompásan sikerült nekik. A nagyterem régi, kopott falait gyönyörű drapériákkal s a város színeit viselő kék-fehér guirlandokkal díszítették. A zenekari emelvény körül szép függönyök környezték a nagy tükröket, a karzat szép szőnyegekkel volt bevonva, a plafondról tarka lampionokkal körülvevett japáni ernyő ereszkedett alá, az ódon falak mezőit a kereskedelem szimboluma: a kígyóvat körülfont különféle színű horgony fedte. A díszítés valóságos remeke a terem jobb felől sarkaira jutott. A két sarkon igen izlésesen díszített szőnyegsátor emeltek s délszaki növények közé kényelmes fauteuille-öket helyeztek el. A két sátor közötti teret tükrök, szőnyegdísz s ezek aljában ügyesen összeállított délszaki növények képeztek tetszetős csoportot.

Szóval a terem pazar díszítése — a milyet az öreg Rózsa kopott falai évek óta nem láttak — csillogó tavaszias képet nyújtott, melyben később valóságos virágos keret képezett a város és vidéke fakadó és díszítő virágosakága.

Esti 8 órakor az előcsarnokban elhelyezkedett az 56 tagból álló rendező-gárda szép kék moiré karszalag-jelvényűvel, s osztogatta a csinos tánczrendeket az egymásután érkező hölgyeknek, kik boldog mosolylyal ajkukon vonultak be a díszes terembe a gavallérok karján.

Csakhamar megérkezett a losonczyi 25. gyalogezred zenekarnak 24 tagja s a teremben elhelyezkedett. Az előcsarnokból élénk, lelkes élienzés jelezte a kereskedő-ifjak egyleti elnökének: Dr. Szeless Ödönnek érkezését, kit bájos nevével együtt ez estén valóságos ünnepek, és pedig méltán, mert a multság szép sikerében kiváló érdeme volt különösen dr. Szeless Ödönnek, ki már a bál előtt erősen ébresztgette az általános érdeklődést, s a siker biztosítása végett a derék egyleti tagokkal és rendezőséggel, továbbá Kathona Géza bálbizottsági elnökkel és a tisztikar többi tagjaival együtt mindent elkövetett.

És a multság sikerült is. Fél kilenckor a nagy terem zsufolásig megtelt, alig lebetett mozdulni. A katonazenekar néhány darabot adott elő a nagyteremben, majd fevonult a karzatra, s a cigányzenekar rázendítette a talp alá valót s átvette uralmat a fesztelen jókedv pajzán tündére. A fiatalság tánczra perdült s az első esárdásnál már ugyancsak kitért a jókedv. A körtánczokhoz a zenét a katonai zenekar szolgáltatta, — a waltzer, meg a rezgőpölköt óraszámra szerették volna tánczolni, de nem lehetett, mert katonai szükmarokkal voltak az ütemek kimerve; a morozus karvezetőt még a legszebb tánczosnó kérő tekintete sem hatotta meg. Annál lelkesebben jártak aztán a esárdást, melyért Kálmán nem sajnálta a hurokat meg a vonót, s pompásan játszta a talp alá valót.

Az első négyest 94 pár tánczolta négy colonne-ban.

A pompás jókedv szünóra után még inkább esapongott, s reggeli 6 óráig folyton emelkedett. Ekkor aztán egy kitűnő esárdással, melynek kedves emlékét sokan és nagyon sokáig megörzik, befejezést nyert a kitűnően sikerült multság, mely a kereskedő ifjak egyletének annalesében arany betűkkel lesz megörökítve. Dícsérettel emeljük még e helyen, hogy a terem ritka szép díszítését Weisz, Weiszglasz és Breibart urak sok fáradzással végezték, s egynémely dologban az egylet és a bál fátadhatatlan, buzgó enőkei: Dr. Szeless Ödön és Kathona Géza szolgálták nekik utbaigazítással.

A multság anyagi sikere is szép volt, s a törekvő egylet alaptökéjét a multság tiszta jövedelme mintegy 120 frttal gyarapította.

A jelenvolt hölgyek névsorát nem közölhetjük, mert lehetetlen volt feljegyezni a megjelentek nevét, s így be kell érünk annak regisztrálásával, hogy a fel és ala hullámzó szép hölgykoszoruban városunk és vidéknek sok szépségében gyönyörködtünk.

Olvasóinkhoz!

Kérelem a Tompa-szobor ügyében.

A gömörmezei Tompa-szobor bizottság folyó hó 6 án tartott ülésén azt az örvendetes határozatot hozta, hogy megyénk nagy szülöttének: Tompa Mihálynak Holló Barnabás szobrászművész által mintázott s művész szakértők által a kivitelre melegen ajánlott szobrát egy elsőrendű érczöntő-czég által még e hó folyamán elkészítteti. Nem áll ugyan rendelkezése alatt az az öszszeg, mely a szobor felállitásának költségeit teljes mértékben fedezhetné, de a czég által ajánlott feltételeket elfogadta abban a reményben, hogy a vármegye közönsége, mely a nagy költő iránt való nemes érdeklődésének eddig is oly szép tanujelét adta, nem vonja meg támogatását annak a műnek befejezésétől, mely tizenkét évi törekvésnek koronája lesz.

Mi azon eszmének, hogy a nemzeti műköltészet egyik legkimagaslóbb alakjának, kinek emlékével szemben a magyar nemzet a maga öszszességében nem tanusított annyi figyelmet, a mennyi méltán megillette volna, az ő szűkebb hazája, szülővárosa, megyéje rójja le azt a tartozást, melyre erkölcsileg amugy is kötelezve van: kezdettől fogva lelkes pártfogói, szószólói voltunk. De a buzgósággal, melylyel az eszme iránt viseltettünk, mindaddig tartozunk, míg a mű tökéletesen befejezve lesz. E buzgóság ösztönöz minket arra, hogy a Tompa szobor-bizottságnak magára vállalt feladatában segítségére sies-sünk s a gyűjtés munkájában felajánljuk közvetítő szolgálatunkat.

Ezért a bizalom nemes hangján fordulunk ismételten mindazon tisztelt olvasóinkhoz, kiknek fülehez nem jutott el az arra hivatott bizottság kérő szözata, hogy szives adományaikkal keressék föl lapunk szerkesztőségét, s ez által a nemes czél mielőbbi elérését tegyék lehetővé. Hadd mondhassuk el büszke önérzettel, hogy a nemzet nagy költőjének emlékét vármegyéjének közönsége örökítette meg, az a vármegye, mely az ő nagyjainak érdemeit halás kegyelettel őrzi szívében!

Aldozatot kérünk tehát ujólag mindazoktól, kik szívökben nemes hódolattal viseltetnek a nagy férfiu költészete iránt, hisz lehetetlen az, hogy a jóakarát forrásai kiapadtak volna ép abban a pillanatban, midőn a kitűzött czél elérésének legszebb reményei születtek meg!

Szives adományokat a legesekélyebb öszszegben is a legnagyobb készséggel elfogad s azok nyugtázására állandó rovatot nyit

a „Gömör-Kishont“ szerkesztősége.

A Tompa-szoborra a vármegyei bizottsághoz ujabban a következő adományok érkeztek:

Heinzelmann Alfréd 100 frt.
Latinák Rudolf 100 frt.

Összesen 200 frt.

Hirek és vegyesek.

Hazafias adomány. Gróf Andrássy Dénes, vármegyékü ösmert nagybirtokosa 1000 frtot adományozott a kövecesi ref. egyháznak templomépítési czélra. A nemes gróf ezzel ismét egy újabb babérlevelet fűzött jótékonyágának halhatatlan koszorujába. Ugy halljuk, hogy legközelebb egy szép adomány fog érkezni a Tompa-szobor javára is. Hisz a ki az Isten egyházait építi fel valás különbség nélkül, azzal a tudattal, hogy mindnyájunk egy Istenét imádják azokban, az a költészet pantheonjának nemzeti felépítésétől sem marad el; már pedig ennek a pantheonnak tagadhatatlan nagy alakja Tompa a költő.

Kinevezés. Chrenkó Árpád pénzügyigazgatási számellenőr az alsó-kubini pénzügyigazgatósághoz számvizsgálóvá nevezetett ki. A derék, pontos és társaskörökben kedvelt tisztviselő ezen előléptetését örömmel regisztráljuk, de sajnálkozunk e felett, hogy a hivatalos állása révén is megveszerte ismert férfit, ki több mint 20 éve a helybeli pénzügyigazgatóság tisztikarának tagja, városunkból távozik. Új állásában és az új körökben — hová jókívánságaink kísérik, bizonyára rokonszenvesen fogadják őt.

Esküvő. Dr. Krausz Gyula helybeli ügyvéd, f. hó 9-ikén esküdtött örök hűséget Kohn Gizellának, Kohn Samu volt tiszlezi regalebérli szép leányának. A fiat 1 párra Singer S. Leo rabbi szép beszéd kíséretében adta áldását. A szük családi körben lefolyt ünnepély után a fiatal pár nászutra kelt.

A „Rozsnyói Híradó“-nak az a híre, hogy Kubinyi Géza orsz. képviselő zólyomi főispán lesz, — mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, — minden alapot nélkülöz.

Adomány. A gömörmezei tanítók segélyező egyesülete javára újabb *lovag Heinzelmann Alfréd* hisnyói vasgyártólajdonos 100 frtot adományozott; *Polgár Julia* tornallyai községi leányiskolai tanítóno pedig 1 frt 25 krt gyűjtött tanítványaitól. Ajánljuk a tanügybarátok figyelmébe a humanus ezülv. egyesületet, melynek alapítóje javára — mint halljuk — a nagy-rőzei, rozsnyói, putnoki pelszüci, r.-szombati stb. iskolák vezetői és tanulói apróbb multságokat, illetve gyermek-előadásokat fognak a közel jövőben rendezni.

Halálozás. A messze vidékeken ismert és vármegyénk egyik előkelő családját: a Ragályi-családot gyászba borította özv. Baró Balassa Istvánna halála. A gyászesetről szerkesztőségünkhez következő jelentés küldött be: „Kisestől Ragályi Ferencné szül. báró Balassa Emma, férje Ragályi Ferenc, leányuk Mariette, — báró Balassa Sándor, a maguk, ugyszinte a nagyszámú rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobban anya, anyós, nagyanya, sógorné és rokonnak balassa gyarmathi és kékkői özv. báró Balassa Istvánné szül. atyai és ikései *Péterffy Honának* folyó hó 1-én déli 12 órakor, élete 48-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után szívzsellhűdés következtében történt gyászos kimúltát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 3-án délutáni 2 órakor fognak a róm. kath. anyaszentegyház szertartási szerint beszenteltetni és A-Hrabócson a családi sírboltban örökös nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent misé-áldozatok folyó hó 4-én, délelőtt 10 órakor fognak A-Hrabócson, Butkán, Leszkőczon, Ragályon és Abbázában az egék Urának bemutatni. — A-Hrabóc, 1897. február hó 1-én. Áldás és béke lengjen a drága hamvak felett!”

Közgyűlés. A rimaszombati polgári olvasókör, mely a helybeli derék becsületes polgárságnak ugyszólóván második otthoni, s melynek működését általános elismerés kíséri, rendes évi közgyűlést f. hó 14-ikén délután tartja a saját helyiségében Rábely Miklós elnökele alatt. A közgyűlésen a tisztikar és választmány beszámoló az olvasókör múlt évi nagyszabású és fényes, sikereiben gazdag működéséről. A közgyűlés tárgysorozata így szól: 1. Elnöki megnyitó. — 2. Az 1896. évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. — 3. Jelentés az egylet 1896-ik évi működése eredményéről. — 4. Bizottsági jelentés az egylet pénzügyi számadásokról megvizsgálásának eredményéről. — 5. Tisztviselők választása. — 6. Az új választmány megalakítása. — 7. Indítványok, előleges bejelentéssel.

Táncmulatság Rimaszócsen. Messze vidéken híresek azok az igazán kedélyes multságok, miket Rimaszócsen az ottani intelligens körök rendeznek. Most a tűzoltó egylet készül multságára, mely bizonyára ép úgy kitűnően fog sikerülni, mint a többi jóízű, magyaros rimaszócsi multságok. A következő meghívó jelenti a bált: „A rimaszócsi önkéntes tűzoltó-egylet tisztikara 1897. évi február hó 20-án Rimaszócsen, a „Vám“ vendéglőben saját pénztára javára táncmulatságot rendez, melyre t. czímet és családját tisztelget meghívja az egyesület tisztikara. — Belépti-díj személyenként 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáznak. — Kezdeté este 7 órakor.”

A nagy-rőzei műkedvelő társulat e farsang végén egy minden tekintetben érdekesnek ígérkező estélyt rendez.

A rozsnyói aljárásbíró fegyelmi ügye. A királyi kuria fegyelmi tanácsa előtt február 6-án Rákossy Jenő rozsnyói aljárásbíró állott, aki azzal van vádolva, hogy a felektől tárgyalások alkalmával bélyegeket szedett be, a jegyzőkönyveket előre aláíratta velük, és hogy özv. Ferenc Sándorné panaszos vádját, minden tiltakozása dacára, visszavontnak jelentette ki. A kassai tábla Rákossy ellen fegyelmi vizsgálatot indított, de nem hozott határozatot, hanem áttette az iratokat a törvényszékhez a bünvádi eljárás megindítása végett. A törvényszék az albirót hivatalvesztésre és 300 forint pénzbüntetésre ítélte, de a tábla a pénzbüntetést 100 frtra csökkentte le, a kuria pedig felmentő ítéletet hozott és a fegyelmi eljárás folytatását rendelte el. A tábla, mint elsőfokú fegyelmi bíróság 70 forint pénzbírságra és az eljárási költségek megfizetésére ítélte az aljárásbíró, aki az ítélet ellen felebbezett. A legfelsőbb fórum folyó hó 6-án újra döntött az ügyben és Szerényi főügyész helyettes vádbeszéde után a elsőbíróság ítéletét helybenhagyta.

A rágalom büntetése. A nyustya szövetkezet megalakítása nagyon sok aggodalmat okozott egy pár nyustyai kereskedőnek. Ezek közt a legelgedetlenebb volt az irányzattal Grosberger Ignác Ó jónak látta a rágalom terére lépni, és a szövetkezet szent ügyének egyik legfőbb apostoláról, *Pászár Gusztáv* nyustyai jegyzőről azt híresztelni, hogy a jegyző ur azt mondotta, miszerint adjanak neki 300 frtot, és akkor hasra fekteti a szövetkezetet; kár volt tehát szerinte ezt a Judasbért meg nem adni. Ez a hír roppant nagy sensációt és meglouánkozást keltett Nyustyan és vidékén, és tudomására jutott így a becsületben sértett jegyzőnek is, ki jogi képviselője *Dr. Szeless* Ödön ügyvéd által meg is tette a bünvádi jelentést, és nyilvános rágalmazás vétségével vádolta Grosbergert. Így került ez ügy február hó 3-án végtárgyalásra, a melyen a kir. törvényszék tanácsában részt vettek: *Török* János elök, *Medveszky* Sándor és *Kolbay* Sándor törvényszéki bírák, *Langhoffer* Viktor

jegyző, a vádhatóságot *Dr. Mészáros* István kir. alügyész, a védelmet *Dr. Cziner* Miksa, a magánvádat *Dr. Szeless* Ödön ügyvédek képviselték. A tárgyalás után 12 tanut hallgattak ki. — A bizonyítás befejezése után *Dr. Mészáros* István kir. alügyész előterjesztette a vádját. — Fényes ékesszólással lépett a közhatalóság tagjának sértett becsületét megvédeni sorompóba, a büntetőtörvény szakszerű tudásával mutatta ki, hogy itt nem egyszerű rágalmazás, hanem nyilvános rágalmazás esete forog fenn, a mely a szigorított §. szerint bírálendő el, az erkölcsi érvek hatalmas súlyával sújtott vádlottra, hogy kimutassa a közjóra veszélyes indokát, büns eselekményének. — A hatóság beszéd után *Dr. Cziner* Miksa ügyesen és lévvel, a védői ripostok összes garmadjával igyekezett bebizonyítani, hogy védenze ártatlan, és kérte a felmentését. *Dr. Szeless* Ödön esatlakozva a közvádhoz, panaszosan említette tel, hogy büntető rendszerünk, eltérve a külföldi példaktól, nem ösmeri a becsületért és rágalmazási szerepekben a kárterítést, — de rámutatott, hogy van egy mód a becsületének sérelme által szédült lelkületű, és így még kenyérkeresetében is akadályozott és kárt szenvedő embernek kárpótlást adni, ha vádlott minél szigorubbán büntettetik meg, és magas utánjárási költségben marasztaltatik. — Ezután a kir. törvényszék vizsgálta vonult, majd ismét megjelent, hogy kihirdesse az ítéletet. — *Török* János elnökhelyettes főügyelem között hirdette ki a jogszerűen szépen indokolt ítéletet, a mely szerint *Groszberger* Ignác a *Pászár* Gusztáv ellen elkövetett, nyilvános rágalmazásban moudatott ki bünsnek, 100 frt pénzbírságra, esetleg 21 napi fogházra, 90 frt utánjárási költség és az összes bünvádi eljárási költségek megfizetésére lett elítélve. — Az ítéletben vádlott, magánpanaszos, és közvádlo megnyugodtak, mire az elnök az ítélet jogerősségét kimondotta. — Az ítélet indokolása azt is kiemelte, hogy vádlott csak büntetlen előélete folytán kapott ilyen enyhe büntetést. — Ebből az a tanúság, hogy a nagy Galottonak jó lesz elhallgatni.

Táncmulatság Putnokon. A putnoki róm. kath. dalegylet múlt hó 31-én kitűnően sikerült hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendezett a Vám vendéglő nagytermében, melyet a putnoki intelligencia egészen megtöltött. Az újonnan szervezett dalárda nyitotta meg a hangversenyt Kőlessey Hymnusának szabatos és korrekt előadásával. Ezt követte „A bajusz“ Arany J.-tól, mit Veszely János ur adott elő a közönség nagy tetszése mellett. Majd ismét a dalárda énekelt. Huber Károly „Gyere haza édes anyám“ kezdetű népdalát adta elő nagy hatással. Ezután *Kriston* László nevette meg a közönséget Peterdi Sándor „Orr“ című monológjával, *Pásztor* Pál rimaszombati városi tisztviselő vendégként működött közre; tilinkóján esendes zene kíséret mellett mély érzéssel, gyönyörűen játszott. Utána a dalárda Kreutzer „Eji szállás Granadában“ című szép bus darabjával, s később Huber „Nagypénteken mossa holló“ népdal egyvelegelést keltett nagyhatást. Végül *Zsóry* Barna gyönyörködtette a közönséget szép solo énekével. A közönség lelkes éljenzéssel ünnepelte *Mihalik* László kántortanítót, a dalárda karvezetőjét, ki e kedves estét szervezte a putnoki intelligenciának. A hangverseny után virradtig tartó tánc következett, melyen a negyest 40 pár táncolta. A dalegylet összes jövedelme volt 130 frt 17 kr., melyből tisztán maradt 81 frt 59 kr. Felülfizettek: Széman Endre esp.-pleb. 2 frt, Hönseh Ede 1 frt, Kiszely József 1 frt, Tóth Pál 3 frt, Jokhelndé 10 kr., Tóth László 30 kr., Farkas Gyula 2 frt, Valaki 50 kr. Mindezeknek ez uton is hálás köszönetét nyilváníja a dalegylet.

A pestisről. Most, mikor a pestis ezer meg ezer számra szedi áldozatát Azsia lakói között, talán nem lesz érdektelen, ha lapunk hasábjain fölemlítjük, hogy ez a rettenetes járvány már évezredekkel előtt is melegágyat talált az ó-világban s nem egyszer huzrozottatott be onnan Európa területére. A bibliában olvashatjuk, hogy Nínus megjövendölte a régi zsidó népnek, miszerint döghalál fogja őket megtizedelni, — ez a jövendölése nemsokára be is teljesedett s a zsidó nép ezrével pusztult el rövid idő alatt. Az assyrok táborában 18.600 embert ragadt el, a peloponézusi háboru elején pedig (Kr. e. 430–403) majdnem megkészszerelte ez áldozatok számát. Históriailag bebizonyított tény, hogy Perikles is ebben a nyavalyában halt meg. Ezer év mulva, I. Justinián esászár uralkodása alatt, szintén pusztított az ó-világ népei között, még pedig rettentő erővel. Konstantinápolyban és környékén az 543 ik évben ütött ki s naponként 10.000 embert separt el az élők sorából. — Európában 1346-tól a század végeig dühöngött időközönként nagy mértékben, magában Flórenczben 60.000 ember esett áldozatul? Bécsben naponként 1000 ember, Bazel vidékén 140.000 ember pusztult el benne. Magyarország területén leginkább 1360-ban dühöngött féltelenül Aztán három századon át békében hagyta a világot, mignem 1650 táján ismét áthuzrozottatott Azsiából Európába, rettentő aratást tartva a kétségbeesett lakosok között. — 1708–9-ben is pusztított országunk területén a fekete halál s a rémület oly nagy volt, hogy Pozsonyban még az országgyűlést sem tartották meg e miatt. 1740. és 41-ben ismét emberirtást tett a pestis, melyet a magyar nép ekkor „guga halál“ nak nevezett. 1828-ban a székelek közt ütött ki nagy erővel, három év mulva pedig kolera lepte meg Európát s végig pusztított az országokon. Ettől kezdve gyakrabban jelentkezett kontinensünkon ez a borzasztó járvány, így például 1836, 49, 56, 66 és 73-ban; a két utóbbi években félmillió ember pusztult el Magyarországon területén. — Isten óvja meg hazánkat hasonló veszedelmektől!

A „Rock“ Angolországban legrégebb biztosító társasága, a „Rock“ elhatározta, hogy üzletkörét kiterjeszti Magyarországra is és Budapestben vezérképviselőseget állít, a vezérképviselőseggel megbizta *Fischer* József urat, főorvossal *dr. Isai* egyet. m. tanárt, ügyészszé *Neumann* Antal és *Neumann* Sándor jogtudorokat neveztek ki. A „Rock“ biztosító intézetet 1806-ban alapították. Régebbi és szilárdabb intézet nincs a világon. Üzletkőre nemesak az élet és járadék biztosítás, hanem kiterjed olyan ágakra is a minőket a magyar monarchiában még nem honosítottak meg. A „Rock“-nak biztosíték alapja 38-millió forint, a biztosítási alap a főállók biztosításnak 75%-a és a biztosított összeg jelen értékének 198%-a, úgy hogy a „Rock“ minden 100 frt. kiadásával 198 frtos fedezé áll szemben. A „Rock“-nak rendkívül előnyös és föltötte olesó a díj fizetési táblázata, a nyeresmény részesedés is rendkívül nagy.

Visszaemlékezés. Az ezredéves kiállítás kedves emlékei vonultak el lelkünk előtt, midőn megkaptuk a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő idei főárjegyzékét, melynek borítékáján az ezredéves kiállítás egyik gyöngye, az általános feltűnést keltett Mauthner pavillon van ragyogó színnyomatban megeörökítve. Kik az e pavillonban csoportosított nemesített magvakat szemlélték, nemesak a belföldi közönségünk, hanem a szélrózsa minden irányából idesereglett külföldi látogatók is mind beismerték, hogy a Mauthner cég nemcsak méltó vetélytárs a angol, francia és amerikai világhírű magkereskedő cégeknek, hanem tulzárnyalta azokat. Élénken bizonyították ezt a pavillont körülvevő növénykinesek, a tündéres üdezőld finomszálu pázsit közt mint keretben meg-megújuló változatos virágpompa. Ugy a pázsitkertet, valamint a gyönyörű virágok miad a Mauthner-féle magvakból fakadtak. Az idén különben a Mauthner főárjegyzéke a legelső külföldi főárjegyzékeket is határozottan felülmulta. A felette izlésesen rendezett igen gazdag (184 oldalra terjedő) tartalma, az érdekes újdonságainak tömkelege nemhogy fásasztaná az olvasót, hanem valódi élvezet gazdának és kertkedvelőnek egyaránt és fogalmat nyújt a Mauthner-féle nagykereskedés óriás, sokoldalú választékáról. Mauthner ezen gyönyörű új főárjegyzékét régi vevőinek felszólítás nélkül is megküldi. A kik pedig csak ezután óhajtanak Mauthner zászlaja alá sorakozni, azok kérjék a cégtől levelben, vagy levelező-lapon az említett főárjegyzéket, melyet azután ingyen és bérmentve fognak megkapni.

Nyugtázás. A Rimaszombat és vidéke jótékony nöegylete által a múlt év végén árvái számára rendezett karácsonyfához utólagosan hozzá járultak még Kubinyi Andorné 5 frt. Szentmiklóssy Kálmánné 2 frt és Raisz-Marikovszky Emma 1 frttal, kiknek őszinte köszönetét nyilváníja a nöegylet választmánya.

Nyilvános nyugtázás. A „Rimaszombati kereskedő ifjak egylete“ által folyó hó 7-ikén rendezett táncmulatság

bevétele	472 frt 20 kr.,
kiadása	354 frt 97 kr.,
tiszta jövedelem	117 frt 23 kr.

Felülfizettek a következők: Frank Henrik fiai (Lincz), Dr. Szeless Ödön, Dickmann Ignác 5–5 frt, Baró Podmaniczky N., Kathona Géza, Baksay József, Stech Kálmán, 4–4 frt. Kosiner Vilmos, Gellmann Sámuel, Jellinek Bertalan, Holländer Lajos, Weil Mór, Gluekthal Mór, Weisz Dávid, Özy Gottlieb, (Nyustya) 3–3 frt Kohn Albert, Kohn Sámuel, Grosinger Miksa, Vályi János, Kostyál Gyula, Dr. Cziner Miksa, Harpke Antal és fia, (Bécs) 2–2 frt Varga Lajos, 1 frt 50 kr. Böhm Henrik, Uhrbach Lajos, Fráter család, Steiner Aroné, Krausz Bernát, Schweitzer Jenő, Schwartz Arthur, Huppert N., Lefkovics Ferenc, Mattos Gyula, Dr. Kármán Aladár, Dickmann László, Mandel Soma, Deutsch M., Breibárt Árpád, Heksch Bertalan, Deutsch Márton, Weisz Ignác, N. N. Dickmann Armin, Reisz József, Róth Geza, Blau Vilmos, Bródi József, Schwartz Pál, Weiszglas S., Kurleander Gyula, Gránát Dezső, Krausz Simon, Eckstein Samu, Steiner Samu, Fischer Herman, (Tamás) Pápszász József, Józsa Antal, Berger Franczika, Kohn Sámuel, (Nyustya) 1–1 frt. Rózsa Gyula, (Tornallya) 1 frt 50 kr. Farkas Soma, Zelenka Márton, Schlesinger N., Feldmann N., Berger Adolf, Hollósy József, Koreny Pál, Péter N., Schwarcz Mór, Wohl H., Rosenzweig M., Cserveny Miklós, Sonnenschein Lipót, (Rimabánya) Gutfreund N., Lefkovics L., Kohn Adolf, Hoselitz Salamon, Brieger Ferenc, 50–50 kr. Összesen 117 frt, kiknek az egyesület ezen uton fejezi ki leghalásabb köszönetét.

Felelős szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Magán-hirdetések.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik, fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krtig méterenként, sima, csikos, kozkázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) a megrendelt aru, postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (es és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svajczba ezimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Eladó kanári.

Egy valódi **harcozi kanári** (hím) kalitkával együtt **10 frtért**, egy ugyanezak **harcozi kanári** (hím) **6 frtért** eladó.

A hazánkban tenyésztett kanári madarak éneke meg sem közelíti a valódi harcozi kanarit, miért is venni szándékozók óhajára **helyben** pár napra meghallgatás czéljából átadhatók.

Czím megtudható a kiadóhivatalba.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a **Kossuth-utca 2-ik számú házban** az emeleti lakás 1897. május 1-től — esetleg azonnal — kiadó. Értekezhetni **Samarjay János** tulajdonossal.

Kiadó lakás.

Tamásfalán egy külön álló ház (kerti lakás), mely egy utca, egy udvari és egy előszobából, továbbá konyha, padlás és faskamrából áll **folyó év május 1-étől bérbé kiadó.**

Hol? megmondja **a kiadóhivatal.**

Tanuló
felvétetik **Tibély S. A.** vegyeskereskedésében Rimaszombat.

Csödvagyoneladási hirdetemény.

Vagyonbukt **Guttman Ede** rimaszombati volt kereskedő csödvégéből kifolyólag, a csödeleltár 184. tételétől az 1252. tételig és 1254—1256. t. tételek alatt lefektetett és **4618 frt 58 kr-ra becsült** női- és férfidivatelmék stb. **bolti-árak** készpénzfizetés mellett **zárt ajánlati uton** eladtnak.

A zárt ajánlatok **alulirt csödtömeggondnoknál nyújtandók be, s 500 frt bánatpénzzel** készpénzben vagy ovadékképes papírokban látandók el. Közelebbi felvilágosítást a tömeggondnok ad, kinél a leltár és kinek útján az árak is megtekinthetők.

A zárt ajánlatok felbontására határidőül **1897. évi február 25-ikének délután 2 órája** a rimaszombati kir. törvényszék földszinti 7. sz. termébe tüzetik ki.

A csödválasztmány fenntartja magának a jogot az ajánlatok közt szabadon választani, esetleg egyiket sem fogadni el.

Kelt Rimaszombatban, 1897. február 1-én.

Dr. SZELESS ÖDÖN, ügyvéd,
csödtömeggondnok.

Meghívás

a rimaszombati takarékpénztár
1897. február hó 25-én

délután 9 órakor saját helyiségében megtartandó
rendes évi közgyűlésére.

T á r g y a k :

1. Igazgatósági jelentés az 1896. év üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a számadás és mérleg megvizsgálása felől.
3. Osztalék meghatározása.
4. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépő tagok helyeinek betöltése
5. A felügyelő-bizottság és napibiztosok megválasztása.

Rimaszombat, 1897. február hó 10.

1—3 **Az igazgatóság.**

Hirdetemény.

75. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1897. évi 64. sz. végzése következtében **Dr. Cziner Miksa** ügyvéd által képviselt **Bródy Bertalan** javára **Graselly Árpád** ellen 1500 frt s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1252 frt 60 kr-ra becsült bolti árak és felszerelések, házi butorok, ló, koezi, széna, tűzifa, kuglizó s egyéb álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 513.1897. számú végzése folytán 1500 frt tökekövetelés, ennek 1896. évi december hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 90 frt 57 kr-ban bíróság már megállapított költségei erejéig Nyustyán, a község házában leendő eszközökre **1897. évi február hó 15-ik napjának d. u. 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Rimaszombat, 1897. évi február hó 4-én.

Gasko, kir. jbir. végrehajtó.

Meghívás.

A nyustyai takarékpénztár-
részvénytársaság

XI. évi

rendes közgyűlése

1897. február hó 28-án, délután 2 órakor az iskola tantermében fog megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1896. évi üzlet eredményéről.
2. Mérleg jóváhagyása, felmentvény megadása és a nyeremény felosztása iránti határozathozatal.
3. Az alaptőke emelésére vonatkozó igazgatósági javaslat.
4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
5. Indítványok.

Kelt Nyustyán, 1897. febr. 7-én.

1—3 **Az igazgatóság.**

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a **Koháry-utca 32. sz. a.** házban egy különálló, három tágas szobából, konyha, kamara, pincze, fatartó-szín és kerteskéből álló száraz, egészséges lakás f. **1897. évi május hó 1-től bérebe kiadó.** — Értekezhetni lehet ugyanott **Kemény Bertalan** tulajdonossal.

Hirdetemény.

4247. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Gömörmegeyi Nép- és Iparbank** végrehajtónak **Bálint János** végrehajtást szenvedő elleni 150 frt s jár. iránti árverési ügyében, a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Perjése községben fekvő s a perjeséi 74. sz. tjkvben végrehajtást szenvedő Bálint János tulajdonul felvett A) + 3—12., 16—23., sorsz. 356., 409., 440., 523., 573., 619., 717., 826., 890., 931., 1156., 1194., 1245., 1283., 1414., 1438., 1502. és 1563. hrsz. alatt felvett ingatlanokra 809 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, s annak megtartására határnapul **1897. évi márcz. hó 15-ik napjának d. e. 9 óráját** Perjése községben, a bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10 %-át azaz 80 frt 90 krt. készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1896. évi december hó 21-én.

Aldorffer, kir. törvszéki bíró.

Meghívás.

A jolsvai takarékpénztár

XXXI. évi

rendes közgyűlését

1897. év **február hó 24-én,** d. u. 2 órakor az intézet helyiségében fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. Az intézet állásáról és a lefolyt évi eseményekről teendő vezérigazgatói jelentés.
2. A felügyelő-bizottságnak a lefolyt évi üzletszámadás és mérleg megvizsgálásáról szóló jelentése, e feletti intézkedés és az osztalék meghatározása.
3. A takarékpénztár-részvénytársaság tartamának újabb 32 évre leendő megállapítása.
4. A módosított alapszabályok előterjesztése.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Jolsván, 1897. február hó 6.

Hoffmann Miksa,

1—3 **vezérigazgató.**

Meghívás.

A **Gömörmegeyi Nép- és Iparbank** részvényesei **1897. évi február hó 26-án,** d. e. 9 órakor a „Három Rózsa“ vendéglő nagytermében tartandó

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

T á r g y a k :

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek folytán az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Osztalék megállapítása.
4. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és napi-biztosok választása.
5. Indítványok.

Rimaszombat, 1897. február 6-án.

1—3 **Az igazgatóság.**

Hirdetemény.

3826. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magyar királyi kincstár** végrehajtónak **Holló István** és **Holló Barna Pál** végrehajtást szenvedők elleni 10 frt 30 kr. s jár. iránti árverési ügyében, a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Jéne községben fekvő s a jéne-czikóházi 8. sz. tjkvben A) I. 1—9. sorsz. alatt felerészben Holló István s felerészben ifjú Holló Barna Pál, illetve ennek jogutóda özv. Holló Pálné tulajdonul felvett ingatlanokra az 1349 frt kiküldési árban elrendelte, s annak megtartására határnapul **1897. évi február hó 25-ik napjának d. e. 10 óráját** Jéne községben, a bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10 %-át azaz 134 frt 90 kt. készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 dik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1896. évi december hó 3-án.

Aldorffer, kir. tszéki bíró.

Meghívás.

A nagy-röczei takarékpénztár
XXV. évi

rendes közgyűlése

f. 1897. évi márczius hó 1-én, délután 2 órakor fog az intézet helyiségeiben megtartatni, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

Közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése az intézet állásáról.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek folytán az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Osztalék megállapítása.
4. Szabályszerű indítványok.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.

Nagy-Röczen, 1897. január 16.

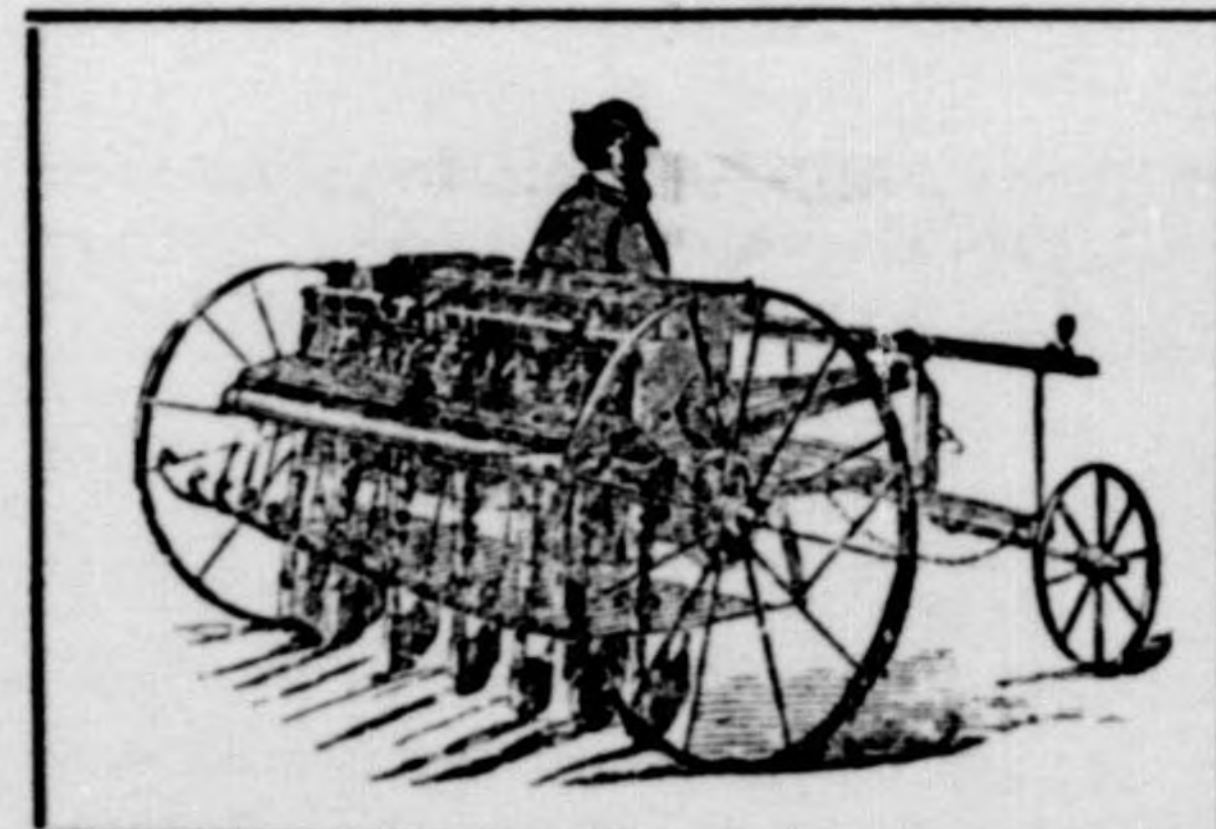
Az igazgatóság.

Az eredeti mérleg, a közgyűlés elé terjesztendő jelentések és javaslatok a keresk. törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napon át, az intézet hivatalos helyiségében 9—12 óráig megtekinthető. — A mérleg nyomtatott példánya minden részvényesnek megküldetett.

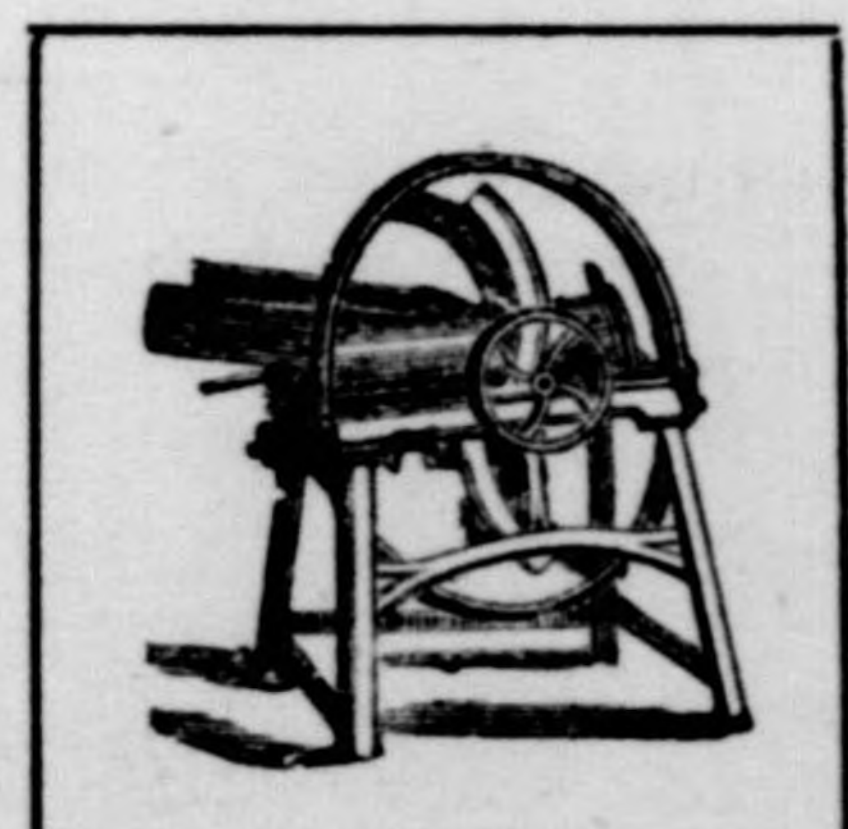
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit, nevezetesen:

Sorvető gépeket,
Szóróvető gépeket,
Ekéket, Boronákat,
Hengereket, Lókapákat,
Tengeri morzsolókat,
Borsajtókat és szállózúzókat;
továbbá mindennemű

Szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

4—6